Eiropas Parlaments
2014-2019

Sesijas dokuments

B8-0341/2017

15.5.2017

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, noslēdzot debates par Komisijas priekšsēdētāja vietnieces/ Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos paziņojumu,

saskaņā ar Reglamenta 123. panta 2. punktu

par ES stratēģiju attiecībā uz Sīriju
(2017/2654(RSP))

Barbara Lochbihler, Bodil Valero, Ernest Urtasun, Florent Marcellesi, Jordi Solé, Tamás Meszerics, Claude Turmes
Verts/ALE grupas vārdā

B8-0341/2017

Eiropas Parlamenta rezolūcija par ES stratēģiju attiecībā uz Sīriju (2017/2654(RSP))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Sīriju,

– ņemot vērā ANO konvencijas, kurām pievienojusies Sīrija,

– ņemot vērā 1949. gada Ženēvas konvencijas un to papildprotokolus,

– ņemot vērā 2012. gada Ženēvas paziņojumu,

– ņemot vērā ANO Drošības padomes rezolūcijas par Sīriju,

– ņemot vērā Padomes secinājumus par Sīriju, tostarp 2017. gada 3. aprīļa secinājumus, ar kuriem pieņemta ES stratēģija attiecībā uz Sīriju, kā arī Komisijas priekšsēdētāja vietnieces / Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos (PV/AP) un Komisijas 2017. gada 14. aprīļa kopīgo paziņojumu "ES stratēģijas attiecībā uz Sīriju elementi",

– ņemot vērā Komisijas priekšsēdētāja vietnieces/ Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos paziņojumus par Sīriju,

– ņemot vērā 2017. gada 4. un 5. aprīlī notikušās Briseles konferences par atbalstu Sīrijas un reģiona nākotnei līdzpriekšsēdētāju paziņojumu,

– ņemot vērā ANO Cilvēktiesību padomes (*UNHRC*) izveidotās neatkarīgās starptautiskās izmeklēšanas komisijas Sīrijas jautājumā ziņojumus un *UNHRC* rezolūcijas par Sīrijas Arābu Republiku,

– ņemot vērā Reglamenta 123. panta 2. punktu,

A. tā kā karš Sīrijā ir kļuvis par vienu no lielākajām humanitārajām krīzēm pasaulē pēc Otrā pasaules kara un tam aizvien ir postoša ietekme uz Sīrijas iedzīvotājiem; tā kā šis konflikts, kuru atbalsta un saasina ārēji spēki, aizvien vairāk destabilizē plašu reģionu;

B. tā kā kopš Sīrijas konflikta sākuma 2011. gadā dzīvību ir zaudējuši vairāk nekā 400 000 cilvēku, no kuriem lielākā daļa ir civiliedzīvotāji; tā kā 13,5 miljoniem cilvēku jeb trim ceturtdaļām valstī palikušo iedzīvotāju, no kuriem vairāk nekā 6 miljoni ir iekšzemē pārvietotas personas un vairāk nekā 5 miljoni atrodas aplenktās vai grūti sasniedzamās teritorijās, ir akūti nepieciešama humānā palīdzībā; tā kā vairāk nekā 5 miljoniem sīriešu ir nācies pamest valsti un doties bēgļu gaitās;

C. tā kā saskaņā ar starptautiskajām tiesībām konflikta pusēm ir jāveic nepieciešamie pasākumi, lai aizsargātu civiliedzīvotājus un civilo infrastruktūru; tā kā visas konfliktā iesaistītās puses, bet jo īpaši Sīrijas režīms un tā sabiedrotie, masveidā un vairākkārt pārkāpuši cilvēktiesības un starptautiskās humanitārās tiesības; tā kā ANO izmeklēšanas

komisija, ANO ģenerālsekretārs un ANO Augstais komisārs cilvēktiesību jautājumos ir apliecinājuši, ka Sīrijā ir izdarīti noziegumi pret cilvēci un kara noziegumi;

D. tā kā Sīrijas konflikta laikā izdarīti tādi pārkāpumi kā prettiesiska nogalināšana, spīdzināšana un slikta izturēšanās, piespiedu pazušanas, plaši un patvaļīgi aresti, gan mērķtiecīgi, gan neselektīvi uzbrukumi civiliedzīvotājiem, kolektīva sodīšana un uzbrukumi medicīnas personālam, kā arī pārtikas un ūdensapgādes liegšana; tā kā saskaņā ar informāciju Asada režīms ir vainojams masveida cilvēku pakāršanā, spīdzināšanā un prettiesiskā nogalināšanā aizturēšanas iestādēs; tā kā šie noziegumi līdz šim ir palikuši nesodīti; tā kā Asada režīma un bruņoto opozīcijas grupējumu piekoptā karadarbības taktika — pārtikas piegādes liegšana aplenkto apdzīvoto vietu iedzīvotājiem — ir starptautisko humanitāro tiesību pārkāpums;

E. tā kā reģionāla konflikta eskalācijas risks saglabājas augsts un konfliktā turpina iesaistīties reģiona valstis, tostarp Turcija, kura nesen veica jaunu uzlidojumu sēriju, kas bija vērsta pret kurdu kaujiniekiem;

F. tā kā Asada spēki saskaņā ar pieejamo informāciju ir izmantojuši ķīmiskos ieročus un ar tiem nodarījuši kaitējumu civiliedzīvotājiem un nogalinājuši civiliedzīvotājus; tā kā jaunākais gadījums, kad pret civiliedzīvotājiem tika pielietoti masu iznīcināšanas ieroči, bija 2017. gada 4. aprīlī Hān Šeihūnā Idlibas provincē, kur gāja bojā vismaz 70 civiliedzīvotāji, no kuriem daudzi bija bērni, un simtiem civiliedzīvotāju guva ievainojumus; tā kā 2017. gada 12. aprīlī Krievija izmantoja veto tiesības pret ANO Drošības padomes rezolūciju, ar kuru tiktu pausts nosodījums Sīrijai par iespējamo aizliegto ķīmisko ieroču izmantošanu un Sīrijas valdība aicināta sadarboties notikušā izmeklēšanā;

G. tā kā taisnīgums, tiesiskums un cīņa pret nesodāmību ir būtiski elementi, kas nostiprina mieru un konfliktu risināšanas centienus;

H. tā kā 2017. gada 4. maijā Astanā (Kazahstāna) tika panākta vienošanās starp Krieviju, Irānu un Turciju par četru deeskalācijas zonu izveidi; tā kā visām trim parakstītājvalstīm jābūt par pamiera, kas noslēgts uz sešiem un mēnešiem un pagarināms, garantētājām un arī jāveic bruņojuma kontrole uz vietas; tā kā panāktā vienošanās ietver aicinājumu Asada režīmam neveikt nekādus lidojumus minētajās zonās un netraucēt humānās palīdzības piegādi nemiernieku kontrolētajās zonās; tā kā šonedēļ Ženēvā sākas jauna ANO vadīto sarunu kārta un jūlija vidū Kazahstānā paredzēta arī jauna Krievijas vadīto sarunu kārta;

I. tā kā 2017. gada 3. aprīlī Padome pieņēma ES stratēģiju attiecībā uz Sīriju, kurā iekļauts PV/AP un Komisijas kopīgais paziņojums "ES stratēģijas attiecībā uz Sīriju elementi", kā arī attiecīgos Padomes secinājumus; tā kā šajā stratēģijā iekļautas sešas prioritārās jomās, proti: izbeigt karu, izmantojot patiesu politiskās pārejas procesu, veicināt jēgpilnu un iekļaujošu pāreju, risināt visneaizsargātāko sīriešu humanitārās vajadzības, veicināt demokrātiju un cilvēktiesību ievērošanu, veicināt atbildības uzņemšanos par kara noziegumiem un sniegt atbalstu Sīrijas iedzīvotāju un Sīrijas sabiedrības izturētspējas veidošanai.

J. tā kā 2017. gada 5. aprīlī ES bija līdzpriekšsēdētāja konferencei par atbalstu Sīrijas un reģiona nākotnei, kas pulcināja pārstāvjus no vairāk nekā 70 valstīm, kā arī

starptautiskajām organizācijām un starptautiskās un Sīrijas pilsoniskās sabiedrības; tā kā šajā konferencē tika panākta vienošanās par visaptverošu pieeju Sīrijas krīzei;

K. tā kā ES ir lielākā humānās palīdzības sniedzēja Sīrijai un tās kaimiņvalstīm un kopš krīzes sākuma ir atvēlējusi šim mērķim vairāk nekā EUR 9 miljardus,

1. pauž nožēlu, ka ir pagājuši seši konflikta gadi ar nežēlīgu vardarbību un cilvēku ciešanām, taču joprojām nav nekādas virzības uz politisku Sīrijas konflikta atrisinājumu; atgādina, ka militārs konflikta atrisinājums nevar būt ilgtspējīgs, un aicina nekavējoties pārtraukt karadarbību, izbeigt aplenkumus, ļaut visā valstī netraucēti un bez šķēršļiem piegādāt humāno palīdzību un visām pusēm nodrošināt humānās palīdzības sniedzēju aizsardzību;

2. ar atvieglojumu konstatē, ka kopš ar Krievijas un Turcijas starpniecību 2016. gada decembrī panāktās karadarbības pārtraukšanas lielā daļā valsts cīņas ir ievērojami mazinājušās; ar piesardzīgu optimismu atzinīgi vērtē nesen Astanā panākto vienošanos par deeskalācijas zonu izveidi; aicina visus trīs Astanas vienošanās garantētājus nodrošināt, ka pamiers tiek ievērots; aicina piešķirt ANO uz VII sadaļu balstītu mandātu spēcīgo ANO miera uzturēšanas spēku (tā saucamo Zilo ķiveru) dislocēšanai, lai tās uzraudzītu situāciju deeskalācijas zonās un to tuvumā;

3. pauž cerības, ka Krievijas vadītās diplomātiskās iniciatīvas varētu sekmēt starptautiskās kopienas centienus panākt politisku konflikta risinājumu; šajā kontekstā atkārtoti apliecina to, ka primārais ir ANO vadītais Ženēvas process, un pauž atbalstu ANO īpašā sūtņa *Staffan de Mistura* pūliņiem panākt īstenu politisko pāreju, kas atbilstu ANO Drošības padomes rezolūcijai Nr. 2254 un par ko sarunās vienotos visas konfliktā iesaistītās puses un ko atbalstītu galvenie starptautiskie un reģionālie rīcībspēki; uzstāj, ka ir svarīgi sarunās par Sīrijas nākotni un pārvaldības struktūru iesaistīt visas etniskās un reliģiskās minoritātes;

4. atkārtoti un asi nosoda nežēlīgos noziegumus un plaši izplatītos cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumus, ko veikuši Asada režīma spēki ar savu sabiedroto atbalstu, kā arī cilvēktiesību pārkāpumus un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumus, ko izdarījuši nevalstiskie bruņotie grupējumi, jo īpaši *ISIS/Daesh* un *Fateh Jabhat Fateh al-Sham*;

5. nosoda ķīmisko ieroču izmantošanu 2017. gada 4. aprīļa šausminošajā uzbrukumā Idlibas provinces dienvidu pilsētai Hān Šeihūnai, kas ir pats jaunākais uzbrukums Sīrijas konfliktā, kurā izmantoti ķīmiskie ieroči; atzinīgi vērtē Ķīmisko ieroču aizlieguma organizācijas (*OPCW*) veikto izmeklēšanu un uzstāj, ka vainīgie ir jāsauc pie atbildības;

6. atzinīgi vērtē ES stratēģijas attiecībā uz Sīriju pieņemšanu, kas ir stabils un visaptverošs pamats aktīvākai ES rīcībai kā konflikta laikā, tā pēckonflikta fāzē;

7. tomēr uzsver, ka ES stratēģija attiecībā uz Sīriju nedrīkstētu liegt ES īstermiņā un vidējā termiņā īstenot tādu pragmatisku un elastīgu pieeju, kas ļauj tai saglabāt savu diplomātisko lomu un svaru, lai būtu iespējams palīdzēt veidot politisko sarunu galīgo iznākumu;

8. pilnībā atbalsta PV/AP centienus uzrunāt konfliktā iesaistītos reģionālos un vietējos dalībniekus un mēģinājumus atrast kopīgu pamatu mieram, lai tādējādi būtu iespējams sākt diskusijas par Sīrijas nākotni;

9. atzinīgi vērtē uzsvaru, kas ES stratēģijā attiecībā uz Sīriju likts uz atbalstu Sīrijas iedzīvotāju un Sīrijas sabiedrības izturētspējai; aicina PV/AP un dalībvalstis vēl apņēmīgāk atbalstīt Sīrijas iedzīvotāju un pilsoniskās sabiedrības spēju veidošanu, tostarp ar dalībniekiem, kuri veicina cilvēktiesības, vienlīdzību (tostarp dzimumu līdztiesību un minoritāšu tiesības), demokrātiju un iespēju došanu un ar šādu dalībnieku palīdzību, darot to, ja iespējams, Sīrijas atbrīvotajās teritorijās, kā arī strādājot ar bēgļiem no Sīrijas, kuri atrodas trimdā šajā reģionā vai arī Eiropā; uzsver, ka ar šādu spēju atbalstīšanu būtu jāveicina sīriešu vadīta pāreja (tādās jomās kā plašsaziņas līdzekļu regulējums, decentralizācija, pašvaldību pārvaldība un konstitūcijas izstrāde), pienācīgi ņemot vērā sieviešu vajadzības un lomu;

10. atzinīgi vērtē 2017. gada 4. un 5. aprīlī notikušās Briseles konferences par atbalstu Sīrijas un reģiona nākotnei secinājumus; uzsver, ka tuvākajos gados vajadzība pēc humānās palīdzības būs akūta, un mudina ES un tās dalībvalstis garantēt, ka tām ir ilgtermiņa apņemšanās segt Sīrijas vajadzības humānās palīdzības un atjaunošanas jomā;

11. atzinīgi vērtē ES apņemšanos sniegt nepārtrauktu humāno palīdzību Sīrijas kaimiņvalstīm, kuras uzņem miljoniem bēgļu; tomēr aicina dalībvalstis demonstrēt lielāku līdzatbildību, lai bēgļi, kas bēg no kara skartajiem apgabaliem Sīrijā, varētu rast aizsardzību ārpus reģionam tuvāko kaimiņvalstu teritorijas, pārvietojot viņus, izmantojot humanitārās bēgļu uzņemšanas programmas, vienkāršojot noteikumus par ģimenes atkalapvienošanos vai padarot elastīgākus noteikumus par vīzām;

12. atzinīgi vērtē to, ka viena no ES stratēģijas attiecībā uz Sīriju galvenajām jomām ir kara noziegumos vainīgo saukšana pie atbildības; tomēr uzstāj, ka šai ziņā ir jādara vairāk, tostarp jāpieņem kopīga ES politika par koordinētu stratēģiju Sīrijā pastrādātajos kara noziegumos vainojamo saukšanai pie atbildības, un aicina PV/AP uzņemties proaktīvu lomu šajā jautājumā;

13. atkārtoti aicina ES un tās dalībvalstis ciešā sadarbībā ar līdzīgi noskaņotām valstīm izpētīt iespēju izveidot Sīrijas kara noziegumu tribunālu, līdz veiksmīgi izdodas attiecīgo lietu nodot Starptautiskajai Krimināltiesai; mudina dalībvalstis veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai sauktu pie atbildības iespējamos vainīgos, proti, piemērojot universālas jurisdikcijas principu un veicot izmeklēšanu un kriminālvajāšanu pret ES valstu valstspiederīgajiem, kuri pastrādājuši kara noziegumus Sīrijā;

14. aicina dalībvalstis un to sabiedrotos, īpaši ASV, nodrošināt pārredzamību un pārskatatbildību, kā arī pilnībā ievērot starptautiskās humanitārās tiesības un cilvēktiesības saistībā ar to dalību starptautiskās koalīcijas darbībās, kā arī valstu militārajā sadarbībā ar konfliktā iesaistītajām pusēm;

15. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei/ Savienības Augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāram, ANO un Arābu līgas īpašajam sūtnim Sīrijā, Starptautiskās Sīrijas

atbalsta grupas locekļiem un visām Sīrijas konfliktā iesaistītajām pusēm.